

Kulturdepartementet
Postboks 8030 Dep
0030 Oslo

Deres ref: 13/2626 ME/M3 HHO:MK

Oslo, 2013-08-16

Høring – EU-kommisjonens grønbok om audiovisuell konvergens

Vi viser til høringsnotat av 3. juli d.å. og med høringsfrist 19. august, og vil innledningsvis si at vi reagerer på at saken sendes ut med en høringsfrist som er betydelig kortere enn det regelverket tilsier, og dessuten ved inngangen til fellesferien. Det gir i realiteten høringsinstansene uforsvarlig kort tid til å melde inn kvalifiserte merknader.

Vi har i det følgende enkelte kommentarer til deler av innholdet i grønboken.

1. Prinsipielle betraktninger

Som det formodentlig vil være kjent, og slik det også er understreket i tidligere høringsuttalelser blant annet vedrørende gjennomføringen av AMT-direktivet i norsk rett, er Norsk Redaktørforening (NR) på generelt og prinsipielt grunnlag skeptisk til lovgivning som søker å regulere eller påvirke mediernes innhold. Vi har dessuten understreket at slik regulering i størst mulig grad bør være teknologinøytral. Enhver regulering av frie medier bør generelt og prinsipielt holdes på et minimum. Vi ser alt for ofte at forsøk på å regulere retten til å publisere, distribuere og motta informasjon – ikke minst overnasjonalt og i en elektronisk verden - lett vil lede inn et landskap hvor det er svært vanskelig å navigere. Den foreliggende grønboken illustrerer dette problemet godt. Konesjonære og teknologiske krav bør som hovedregel kun oppstilles der hvor det er nødvendig på grunn av teknologiske eller fysiske begrensninger, for eksempel frekvenstilgang. Når utfordringer knyttet til ulike teknologiske løsninger og grensesnitt blandes sammen med et utvalg vage ideelle målsettinger knyttet til innhold og brukertilgang, står regelverket i fare for å bli prinsipielt betenkelig og praktisk lite anvendelig – i tillegg til at det fort vil være utdatert før det er implementert. På denne bakgrunnen mener vi den foreliggende grønboken ikke er utformet i tråd med fortalen til det gjeldende AMT-direktivet hvor det – i norsk oversettelse (Ot prp 9 L – 2012-2013) heter:

”I likhet med fjernsynsdirektivet har AMT-direktivet til hovedformål å legge til rette for fri bevegelse av fjernsyn og audiovisuelle bestillingstjenester. AMT-direktivet skal styrke den europeiske mediesektoren i konkurransen med andre markeder ved en modernisering og forenkling av eksisterende regelverk.”

Vi går ikke ytterligere inn på dette, men våre anmerkninger til grønbokens forslag og spørsmål må sees i lys av dette.

2. Overnasjonalitet kontra nasjonale regler

I den utstrekning det er tvingende nødvendig med regler som avgrenser den enkelte kringkasters frie redaksjonelle valg, mener NR at disse reglene bør utformes på nasjonalt og ikke overnasjonalt nivå. Overnasjonale standarder bør være nettopp det, og kun ha som siktemål å sikre overnasjonale rettigheter utformet i internasjonale konvensjoner med sikte på å sikre friheten til å søke, motta og publisere informasjon. Regler som begrenser disse rettighetene må måles opp mot de samme internasjonale konvensjoner. Eventuelle regler om innholds krav bør utformes av den enkelte nasjonalstat og egner seg dårlig for overnasjonal regulering.

3. Fremme av europeiske programmer

I grønnboken stilles det spørsmål ved om det nåværende AMT-direktivet er "den beste måten å fremme... europeiske programmer på". Reglene det henvises til gjelder formodentlig direktivets artikkel 16 og 17, som pålegger medlemsstatene å sørge for at nasjonale fjernsynsselskaper setter av 10 prosent av sendeflaten (utenom nyheter, sport, underholdning, reklame, tekst-tv og tv-kjøp). Spørsmålet er feil stilt. Etter NRs syn bør verken et overnasjonalt organ som EU eller nasjonale lovgivningsmyndigheter regulere innholdet i fjernsynsselskapenes programinnhold på denne måten.

4. Redaksjonelt ansvar

I grønnboken – som i AMT-direktivet – benyttes begrepet "tilbyder av medietjenester", forstått som "den fysiske eller juridiske person som har redaksjonelt ansvar for valget av audiovisuelt innhold i den audiovisuelle medietjenesten, og som bestemmer hvordan dette skal tilrettelegges". I grønnboken stilles det spørsmål ved hvorvidt det er behov for å "tilpasse" denne definisjonen og/eller AMT-direktivets virkeområde. "Tilbyder av medietjenester" er i realiteten den som bestemmer det redaksjonelle innholdet, altså en noe klønete og byråkratisk måte å si "redaktør" på. Verre er det at grønnboken tilsynelatende ikke går inn i spørsmålet om juridisk redaksjonelt ansvar fra riktig side. I stedet for å starte med å stille spørsmål ved definisjonen av redaktøransvaret, bør det første spørsmålet være hvilke former for publisering er det som skal omfattes av lovreguleringen. Deretter kan man knytte det redaksjonelle ansvaret til disse publiseringsformene. Å endre, utvide eller omdefinere det redaksjonelle ansvaret vil under enhver omstendighet ikke bøte på dette.

5. Selv- og samregulering

I grønnboken stilles det spørsmål ved på hvilke områder det kan være aktuelt å innføre "selv- og samregulering". Som i tidligere høringsuttalelser til AMT-direktivet, vil NR advare sterkt mot at departementet initierer eller aksepterer selvregulerings- eller samreguleringsordninger som på noe punkt vil overlappes Pressens Faglige Utvalg (PFU). PFUs sterke stilling i den norske mediebransjen er tuftet på at de er anerkjent og veletablert som det organet som skal ivareta de etiske aspektene ved journalistisk virksomhet. Enhver etablering av alternative reguleringsformer vil kunne bidra til å svekke denne posisjonen.

6. Reklame og "kommersiell kommunikasjon"

I grønnboken stilles spørsmålet om "hvilke rettslige instrumenter vil være mest egnet til å takle de hurtig skiftende reklameteknikker? Er det ytterligere mulighet for selv- og samregulering?" På prinsipielt grunnlag mener NR det ikke er grunn til å utvikle ytterligere "rettslige instrumenter" for kommersiell kommunikasjon og reklame knyttet til redaksjonell publisering. Dette er primært et spørsmål som handler om det enkelte program og den enkelte formidlers troverdighet, og tillitsforholdet til publikum. Slike spørsmål egner seg dårlig for lovgivning. For norske

fjernsynsselskaper vil de problemstillingene grønnboken omhandler på dette punktet i stor grad fanges opp av Vær Varsom-plakaten og Tekstreklameplakaten.

Med vennlig hilsen
for Norsk Redaktørforening

Arne Jensen

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Arne Jensen', written in a cursive style.

ass. generalsekretær